

Oslavy 220. výročí napříč Národní galerií

Palác Kinských na Staroměstském náměstí bude od února 2016 hostit hlavní expozici výroční výstavy *Velkorysost: Umění obdarovat* mapující identitu a poslání nejstarší české sbírkotvorné instituce. Výstava je zaměřena na zmíněná témata donátorství, štědrosti a vzájemnosti a je to poprvé, kdy jeden výstavní projekt propojí všech šest galerijních budov. Expozice v jednotlivých objektech představí díla ze sbírek Národní galerie, ale také intervence současných českých i zahraničních umělců (Jiří Kovanda, Matts Leiderstam, Yoshihiro Suda Prinz Gholam a další). Součástí oslav 220. výročí budou také výstavy dvou výjimečných uměleckých osobností – čínského konceptuálního umělce Aj Wej-weje a nejznámějšího současného senegalského umělce El Hadji Syho. Aj Wej-wej představí na piazzetě před Veletržním palácem svůj proslulý *Zvěrokruh*, malíř, kurátor a kulturní aktivista El Hadji Sy zase vůbec první výstavu současného afrického umění v Národní galerii.

Oslavy 220. Výročí budou zahájeny 4. února v paláci Kinských otevřením výroční výstavy, a posléze 5. února ve Veletržním paláci společně s Aj Wej-wejem a El Hadji Sym. Výstavy a intervence v dlouhodobých expozicích doplní bohatý doprovodný program, který vyvrcholí koncertem v Malé dvoraně. Ve dnech 5. až 7. února, při příležitosti zahájení výroční výstavy *Velkorysost: Umění obdarovat*, budou mít návštěvníci volný vstup do všech stálých expozic a výstav. Při příležitosti výročního roku připraví Národní galerie na podzim 2016 také první výroční konferenci s titulem *Existence Národní galerie v post-národní době: politika vize, struktura sbírek, zaostřeno na diváka (aneb strategie přežití)* a v průběhu roku představí přednáškový cyklus. V něm se zaměří na zprostředkování zkušeností z velkých infrastrukturních projektů v zahraničí z pohledu muzejních manažerů i světových architektů.

Císař Karel IV. a jeho století

Hlavním výstavním projektem starého umění bude v příštím roce rozsáhlá výstava *Císař Karel IV. 1316–2016* ve Valdštejnské jízdárně a v Karolinu. V květnu zahájená výstava k příležitosti 700. výročí panovníkova narození je první česko-bavorskou zemskou výstavou, a po Praze bude mít své druhé pokračování v Germanisches Nationalmuseum v Norimberku. Záštitu nad ní převzali premiéři obou zemí Bohuslav Sobotka a Horst Seehofer, jakož i kardinál Dominik Duka. Bezmála dvě stě exponátů zapůjčených z více jak stovky nejprestižnějších evropských a amerických muzeí, církevních i soukromých sbírek představí portrét významného vladaře oproštěný od zkreslujících nánosů ideologických předsudků. Kromě výstavy samotné připravila Národní galerie logo oslav, které převzaly mnohé další instituce věnující se tématu. Výstavu doprovodí již od května bohatý doprovodný program jak na české, tak i na bavorské straně.

Změny v expozicích a oživený Anežský klášter

Koncepce rozvoje Národní galerie klade mimo jiné zásadní důraz na postupnou revitalizaci dlouhodobých expozic jednotlivých sbírek. V příštím roce budou zahájeny významné změny ve dvou galerijních objektech – Klášteře sv. Anežky České a paláci Kinských. S výroční výstavou bude zahájena postupná revitalizace přízemního parteru paláce Kinských ve snaze nabídnout kvalitní veřejný prostor určený odpočinku a volnočasovým aktivitám, který by se měl stát centrálním objektem galerie i živým informačním centrem. Výstavní prostory paláce Kinských budou v budoucnu hostit ty nevýznamnější zahraniční výstavy, v září 2016 zde bude otevřena výstava Henri Rousseaua připravovaná ve spolupráci s Musée d'Orsay v Paříži.

V červnu bude veřejnosti nově zpřístupněn revitalizovaný areál Kláštera sv. Anežky České. Historii františkánského ženského a mužského dvoukláštera připomene expozice lapidária a prohlídkový okruh věnovaný osobnosti královské princezny Anežky, zakladatelky a první abatyše kláštera. Sochařským parkem s díly Karla Malicha, Aleše Veselého, Františka Bílka, Jaroslava Róny, Čestmíra Sušky, Pavla Opočenského, Stanislava Kolíbalu, Michala Gabriela, Stefana Milkova, Františka Skály a Josefíny Jonášové ožijí upravené klášterní zahrady přístupné severní branou z Dvořákova nábřeží. Vstup do zahrad bude volný a

kromě exteriérových soch a objektů nabídnou také prostor pro posezení, komunitní aktivity a kulturní program (letní kino, divadlo či hudbu) s cílem vytvořit zde programový zárodek motivující ke kultivaci vltavského břehu v této stále pozapomenuté části Starého města.

Změny ve Schwarzenberském paláci se ponesou v duchu příprav nové stálé expozice manýrismu a baroka, které se svým nástupem v lednu 2016 zahájí nový ředitel Sbírky starého umění Marius Winzeler. Otevření nové sbírkové expozice by mělo proběhnout v roce 2017. Pod vedením Mileny Kalinovské již byly zahájeny přípravy nové sbírkové expozice umění 19. století, moderního a současného pro Veletržní palác. Změny ve stálých expozicích budou klást důraz na provázání dosud odděleně prezentovaného českého a zahraničního umění. Koncepce sbírek bude – mnohem více než pouze z tradiční chronologie – vycházet z tematických aspektů, kulturně-společenského kontextu uměleckých děl či autorských a objednatelských souborů.

Budoucnost Veletržního paláce

Podstatným tématem příštího roku bude pokračování odborné diskuze nad osudem Veletržního paláce a očekáváním a potřebami Národní galerie. Jejím cílem bude zvolit nejvhodnější formát a zadání pro architektonickou soutěž o návrh velkorysé rekonstrukce. Veletržní palác by se měl po rekonstrukci proměnit v hlavní sídlo Národní galerie s centralizovanou administrativou, depozitáři, restaurátorsko-technologickým zázemím, studovnamí, knihovnou a archivem s veřejnou čítárnou a v neposlední řadě především výstavními prostory odpovídajícími měřítkům. Alespoň 60 % výstavní plochy by mělo být posléze vyšších než sedm metrů. S Magistrátem a Institutem plánování a rozvoje hl. města Prahy bude pokračovat ověřování možnosti spolupráce na projektu Centra pro současné umění, kam by mohla Národní galerie soustředit programové aktivity směřované na podporu nejmladší vizuální kultury po roce 1989 s možností podpory i další umělecké tvorby (divadla, filmu či hudby).

Ve spolupráci s Městskou částí Praha 7 se Národní galerie aktivně podílí na dlouhodobém rozvoji okolí Veletržního paláce, který se stane přirozeným těžištěm živé umělecké čtvrti. Společně s univerzitními partnery bude Národní galerie dále zvažovat možnost založení akademického institutu s mezinárodní účastí a mezinárodním výukovým programem zaměřeným na vizuální kulturu (např. muzeologie, kurátorská studia, muzejní management), ale i na dynamicky se rozvíjející sektor tzv. kreativního průmyslu.

Výstavy v roce 2016

Kromě výroční výstavy, Karla IV. a Rousseaua představí Národní galerie v příštím roce také výstavní projekt *Tři století americké grafiky*, který do Prahy zavítá z National Gallery of Art ve Washingtonu. Ve Šternberském paláci bude od června uvedena jako součást stálé expozice výstava *Cranach ze všech stran* prezentující vedle renesančních maleb, také výsledky výzkumu, díky nimž se divák dostane pod povrch procesů vzniku Cranachova díla. Tradiční grafické kabinety ve Veletržním a Schwarzenberském paláci budou příští rok hostit komorní výstavy Jana Zrzavého, Karla Josefa Hosera nebo Jana Kupeckého. Současné umění bude zastoupeno výstavou Jiřího Kovandy a kurátorským debutem Edith Jeřábkové a Chrise Scharpa mapujícím mladou českou uměleckou scénu. Pokračování se příští rok dočkají také dlouhodobé cykly – Moving Image Department, Poetry Passage a projekt Introducing, který představuje dosud neobjevené mladé umělce.

Národní galerie bude i nadále spolupracovat s uměleckými a akademickými subjekty a stane se spolupořadatelem výstavy závěrečných prací Vysoké školy umělecko-průmyslové (UMPRUM), Akademie výtvarných umění, výstavy finalistů Ceny Jindřicha Chalupického a přehlídky ceny StartPoint. V Salmovském paláci, někdejší domově Pavla Kohouta a Jeleny Mašíkové, spoluautorů Charty 77, bude ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla na podzim otevřena expozice *Charta Story*, dokumentující tento pro československé moderní dějiny

zásadní milník občanské statečnosti. V kurátorském výběru budou představena díla výtvarně činných signatářů.

Návštěvník a partnerství

Významným cílem Národní galerie v roce 2016 bude zvyšování návštěvnického komfortu. V rámci tiskovin k výroční výstavě získají návštěvníci nejen přehled o jednotlivých sbírkových expozicích, ale také o jejich vzájemné dostupnosti. Pro snadnější návštěvnickou orientaci bude rovněž zjednodušen systém vstupného. Rok 2016 bude dále rokem zkvalitňování nabídky restauračních a kavárenských služeb v galerijních objektech. Změnou projdou i členské programy Národní galerie – kromě jiného bude založen Klub mecenášů.

I v příštím roce budou v Národní galerii pokračovat dny volného vstupu související nejen s výročí galerie, ale i s celopražskými akcemi, na nichž se galerie podílí jako jsou např. *Zažít město jinak*, *Pražská muzejní noc*, *Den architektury* či *Open House*. V rámci doprovodných programů se galerie v lednu 2016 ve spolupráci s Českým rozhlasem zapojí do oslav Svátku umění (Art Birthday) a v červnu téhož roku bude ve spolupráci s Francouzským kulturním institutem hostit první *Noc filozofie*. V příštím roce bude Národní galerie pokračovat se spolupráci s divadelním Studiem Hrdinů, v tamních prostorách Národní galerie podpoří například i Prague International Advertising Festival, Lunchmeat a uvede řadu přednášek a filmových projekcí rozšiřující programovou nabídku Národní galerie.